

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Concilium Valentinum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Concilium Arelatense tertium.

Incipit Concilium Arelatense tertium. xxiiii. episc.

coporum Era. CCCC. LXI.

Artiano Augusto Opilione & Vincomalone consulibus, viij. Idus Iulij cū volūtate dei ad dedicationē Basiliæ sanctæ Mariæ in Arelatensi ciuitate sacerdotes dñi cōuenissent, cōgruū eis & rationabili visum ē, vt primū de obseruādis canonibus attētissima sollicitudine p̄tractates q̄liter ab ipsis ecclasiæ regulæ, seruarētur salubrī cōcilio definirent.

I. ¶ Et quia in ordinādis clericis antiq̄ patr̄ statuta nō ad integrū sicut expedit obseruata eē cognoscunt ne forte q̄rūcūq; importunis, & inordinatis p̄cibus sacerdotes dñi fatigent, & ea q̄ toties sunt p̄cepta trāsgredi cōpellant, hoc inter se obseruādū eē definiūt, vt null⁹ ep̄or̄ diaconū aīq̄ viginti quinq̄ annos ip̄leat ordinare p̄sumat, ep̄atus vero vel p̄b̄i honorē nullus laic⁹ aī p̄missam anni cōuersionē, v̄l aī trīgīta annos etatis accipiat.

VII. ¶ Nullus p̄cenitē, nullus digamū, nullus viduas maritos in p̄dictis honoribus audeat ordinare, & liceat hēc iā, p̄pe oīm canonū iſtituta cōtineāt, tñ ne cuiq̄ sacerdotū supplicium (sicut iam diximus) iſportunis vel suggestio inīq̄ subrepat necesse fuit, vt nūc seueriorē regulā sibi velint dñi sacerdotes ip̄ponere, & ideo quicūq; ab hac die cōtra ea q̄ supius sunt cōprehēsa clericū ordinare p̄sumperit, ab ea die q̄ ei potuit hoc approbari anno integrō missas facere nō p̄sumat, quā rē si quis obseruare noluerit, & cōtra cōfessum fratre faciens missas celebrare p̄sumperit, ab oīm fratre charitate nouerit se alienū, quia dignū est vt seueritatē ecclasiæ discipline sentiat q̄ salubriter à sc̄is p̄ib⁹ iſtituta obseruare cōnēit.

XIII. ¶ Et licet de laicis plixiora tpa antiqui p̄es ordinauerint obseruāda, tñ quia accrescit nūeri ecclesiæ, neceſſe ē nobis sine p̄iudicio dūtaxat canonū cōſtituere antiq̄, vt nūlus metropolitanor̄ cuiq̄ laico dignitatē ep̄atus tribuat, sed nec reliqui p̄oficiſ p̄byte rīj vel diaconatus honorē cōſſerere p̄sumat, nī anno integro fuerit p̄misla cōuerſio.

¶ Y IIII. Si forte aliquis clericor̄ regulā disciplinæ ecclasiæ ſubterfugieſ fuerit euagatus quicūq; eū ſuscepere, & illū p̄ofici ſuo nō re cōciliauerit, ſed magis defenſare p̄sumperit eccliaæ cōione priuet. C̄esarinus in Ch̄ri noīe ep̄s definitionē hāc ſc̄ōr̄ ſrm meoꝝ vel meā relegi, & ſubſcripsi. Cōtumeliosus ep̄s cōſenſi & ſubſcripsi. Filiarius ep̄s ſubſcripsi. P̄etaxatus ep̄s ſubſ., Maximus ep̄s ſubſ., Julianus ep̄s ſubſ., Florentius ep̄s ſubſcripsi. Item Cyprianus ep̄s ſubſ. Celeſtinus ep̄s ſubſcripsi. Proſitianus ep̄s ſubſ., Eucherius ep̄s ſubſc. Catafronius p̄ef byter directus à domīnis meis Agricio, & Seuero ep̄scopis ſubſcripsi, ego Dederius p̄ef byter directus à dño meo Iohanne ep̄scopo cōſenſi & ſubſcripsi, Leontius p̄ef byter directus à domīno meo Constantino ep̄scopo ſubſcripsi, Ego Metherius directus à domīno meo Galliano ep̄scopo cōſenſi & ſubſcripsi.

¶ Incipiunt capitula Concilij Valentini.

¶ De digamis non consecrandis. Cap. I. sanctū lauachrū vel prophanis sacrificijs. ¶ Ut deuota ſiſe maritauerit vel mechata demonū, vel iſca ſta lauatione polluerūt, ſuerit, p̄cidentia deputetur. ¶ V̄i ſacerdotes vel leuita ſi de ſe crimen alii. ¶ Circa eorū vero pſonas qui ſe poſt vnū, & quod conſitetur, deponatur.

Incipit Concilium Valentini. xxx. episcopo-

rum Era. CCCC. XIII. ſub Gratiano, & Valentiniāno imperatoribus Gra-

tiano. III. & Quintino consulibus.

Z Illeſtissimis fratribus per Gallias, & quinq̄ prouincias cōſtitutis ep̄ſcopis, Fegadius, Emerius Florentius, Artimius, Emilianus, Britto, Iustus, Eufodius, Rodamius, Euortius, Cretus, Concordius, Cōſtantinus, Paulus, Anterius, Felix, Neuterius, Urbanus, Simplicius & Vincentius ep̄i in dño ſalutem. Transactis Valentiniō omnibus & in dei nomine in ſtatu meliore cōpositis que fuerūt cepta cauſa diſidij, q̄rundā ſuit patrum utiles & religioſa ſuggēſtio retractata de his q̄ nec recipere poſſimus ob eccliaæ sanctitatē, nec tñ vſq; quaq; cōſuetudinis cauſa damnare, ita eīn per omnes ecclias eiusmodi vitij germen inoleuit, vt ad plena remedia non facilis fit recursus, certe nō ſine verecūdia eorū quibus cauſa cōtigit ſubciſiuū qđ circa frates generat odium, moder-

Concilium Valentini

Fo. XCI.

moderatoq; cōsilio ea cautelæ rō seruata est, q; & scādala submoueret & sanctitatem ecclesiarū cu-

¶ Capitulum primum.

(ftoditer.

¶ Sedet ergo nemine post hāc synodū qua eiusmodi illicitis vel sero succurrit de digamis, aut inter nuptiag maritis ordinari clericos posse, nec requirenū vtrū ne iniciati sacramentis diuinis, aut gentiles hac se infelici forte necessitate maculauerunt.

II. ¶ De puellis vero q; se deo voverūt, si ad terrenas nuptias spōte transierūt, id custodiendū esse decreuimus, vt p̄niten̄tes nō statim ad p̄niten̄tiā recipiant, & cū data tñ fuerit, nisi plene satisfecerint deo in quantū ratio poposcerit, eisdē cōmunio differatur.

III. ¶ Circa eos, vero psonas q; se post vnū & sanctū lauacrum vel pfanis sacrificijs dæmonū vel incesta lauatō polluerūt, eā cēsure formā diximus eē seruādā, vt his iuxta synodā Nicenā satisfactōis qdā aditus nō neget, ne infelicibus lachrymis vel solatij ianua desperatione claudatur, acturi vero p̄niten̄tiā vscq; in diē mortis non sine spe tamē remissionis, quam ab eo plene sperare debebunt, qui eius largitatē & solus obtinet, & tam diues misericordia est, vt ne mo delperet, deus enī mortem non fecit, nec lētatur in perditione viuorum.

IV. ¶ Nec illud frēs scribere alienū ab ecclesia vtilitate cēsuimus, vt sciretis q;cūq; sub ordinatione vel diaconatus, vel presbyterij, vel ep̄atus mortali crimine dixerint se eē pollutos, à suā pradičis ordinatōibus submouēdos reos scilicet vel veri cōfessiōe v̄l'mēdaciō falsitatis, Neq; enī absolui p̄tis q; in se ip̄m dixerit mortis causam, q; maior homicidas sit, Diuina pietas vosin eternū custodiāt dilectissimi fratres.

¶ Explicit concilium Valentini.

¶ Item ep̄ista eiusdem Concilii.

Dilectissimi fratribus, clero, & plebi ecclesiarū foro Iuliensis, Fegadius, Emerius, Florētius, Artemius, Emilianus, Britto, Iustus, Eufodius, Rodamius, Euortius, Constantius, Paulus, Cretus, Concordius, Anterius, Neuterius, Nicecius, Urbanus, Felix, Simplicius, & Vincētius, epi in dño salutē. Quāuis tā ea Bñdictus frater de sanctissimi accepti psona suggesterit q; prudēti & christiano viro sunt cōdigna, q; q; studio oīm vestrū ad honore sacerdotij poscat edixerit, tñ q; a in synodo iā se erat ordinatōis eiusmodi submouēdas q; fine scādalo eē nō possunt, nō potuimus vni p̄stare qd c̄teris negabat. Et licet nō ignoremus multos verecūdia, & nōnullos honore fuscipēdi sacerdotiū, & vt trepidos, q; vtiq; ligna sunt sc̄titatis falsa in se reiçidi honoris cā dixisse, tñ q; oīm fere ad ea q; sunt peiora proclue iudicūt, & hinc matēries disputationū in obre c̄statōes sacerdotū dei q̄rit, sed it in synodo, vt qscq; de se vel vera, vel de falsa dixisset, fides quā suīmet testimonio cōfirmaret, habere, q; propter decretū ē, submouēdos p̄tin' eē ab eo gradu quē ab oī scādalo libe, eē decet, diuina pietas vos i eternū ptegat

Incipiunt capitula concilij Taurinatis.

¶ Ut qui approbauerit suam ciuitatem metropolim fuisse, teneat primatum.

¶ Capitulum primum.

¶ Ut episcopi qui contra statuta faciunt, honore priuentur.

¶ De laicis qui clericis crimen intendunt

¶ De clericis qui per culpam ab episcopo suo

excommunicantur.

¶ De his qui se ab hereticis separare voluerit,

vt ab ecclesia catolica suscipiantur.

¶ Ut alterius clericum non promoueat alter,

nec abiectum recipiat.

¶ De his qui contra interdictum sunt ordina-

ti, vel in honore filios generunt.

Incipit concilium Taurinate.

Ratibus dilectissimis per Gallias, & quinq; prouincias constitutis sancta synodus quā conuenit in vrbe Taurinatum. Cum ad postulationem prouinciarum Gallarū sacerdotes conuenissemus ad Taurinatum ciuitatem, atq; in eiusdem vrbis ecclesia auditore dño vel mediatore se deremus, auditis allegationibus episcoporū, eorū vide-licet qui ad iudicium fuerant, de singulis negotijs hāc sententię forma processit, quod à paucis statuta canonum seruarentur, & plurimorum contentionibus adhiberetur vtilis medicina.

¶ Capitulum primum.

¶ Nam cū primus omniū vir sanctus Proculus Massiliensis eps ciuitatis se tanq; metropolitanū ecclēsiā quā in secunda prouincia Narbonensi positā videbanū diceret p̄esse debere, atq; per se ordinatōes in memorata prouincia summoq; fieri sacerdotū, siquidē assereret easdē ecclēsias vel suas fuisse, vel epos à se in eisdē ecclēsias ordinatos, & ē diuerso eiusdē regiōis epi aliud defensaret, ac sibi alterius prouincia sacerdotē p̄esse nō debere cōfedereret, id iudicatū à sancta synodo cōtemplatiō pacis atq; cōcordiā, vt nō tā ciuitati eius quā in altera prouincia sita est

Q 3 cuius

